

MRTT XX. Vándorgyűlése

Tér és állam

*Demokratikus területfejlesztés Erdélyben: államépítés
vagy identitáspolitika?*

Budapest, 2022. október 6-7.

Tér és állam

- az állam térszervezési szerepe a modern társadalmak egyik alapvető jellegzetessége: normatív-formális (intézményesült) regionalizálás.
- Program régiók, tervezési régiók, politikai-adminisztratív terek.
- Területfejlesztés mint állami feladat, ahol a modern állam alapvető elemei képződnek le:
 - Közigazgatási apparátus,
 - Terület,
 - Jogrendszer,
 - Kényszer.

Területfejlesztés Erdélyben

- Demokratikus területfejlesztés?
- Szocialista "szisztematizálás" öröksége
- Önkormányzatiság kiépülése
- Centralizmus/regionalizmus

Területfejlesztési stílusok és a területfejlesztési rendszer Romániában

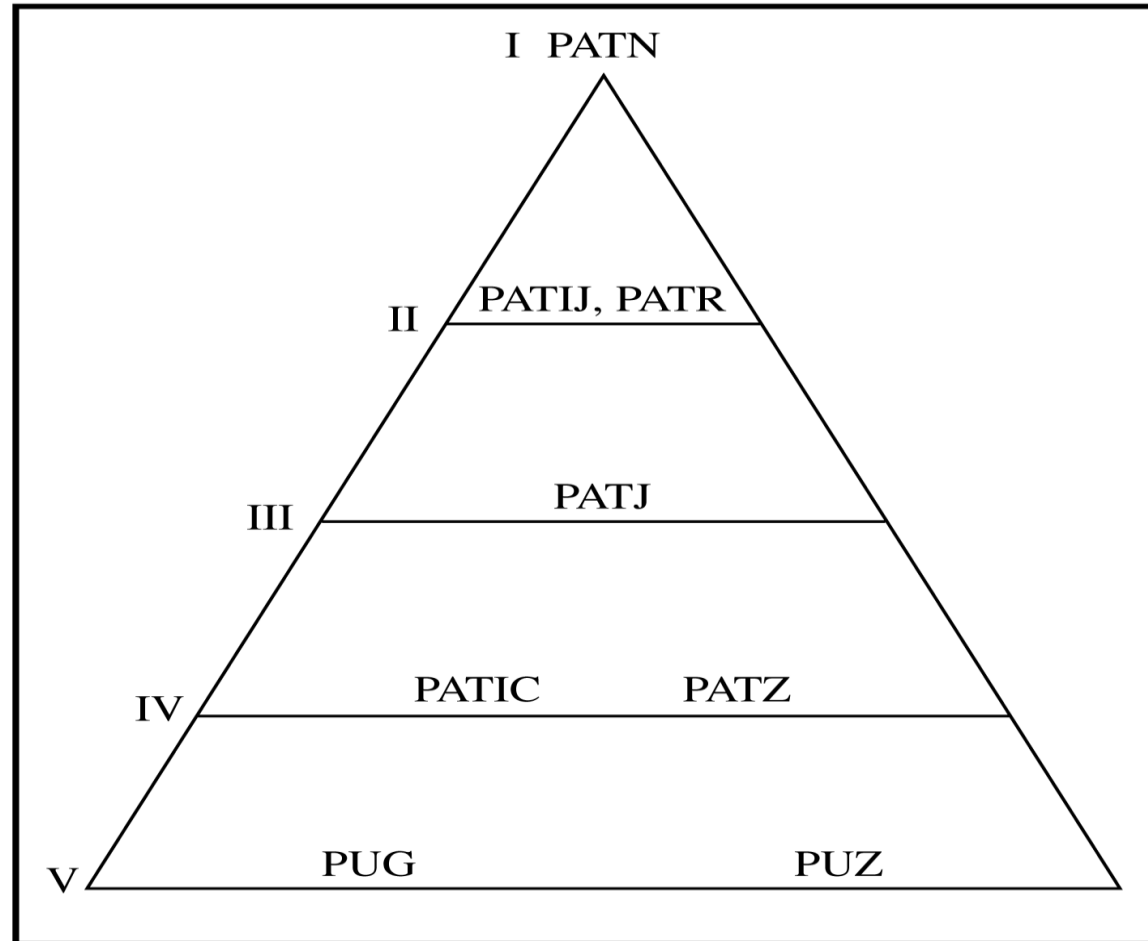
Planning style/characteristics	Comprehensive integrated approach	Urbanistic, land-use oriented approach
Focus	Spatial structures and processes	Object-centred
Planning process	Cyclic, open, indirect	Linear, closed, direct
Character	Orientativ, weak	Normative, strong
Disciplines	Inter-disciplinary	Architecture
Output	Spatial planning documents	Urbanistic documents
Spatial scale	Regional	Local
Time	Middle- and long term	Short term

Forrás: Benedek (2013)

A területfejlesztés általános célkitűzései (350/2001 törvény)

- kiegyensúlyozott térbeli fejlődés, a gazdasági, szociális, ökológiai és kulturális szakterületeken hozott intézkedések harmonizációja által;
- a természeti és épített örökség összefüggő védelme;
- a terület racionális felhasználása;
- az életfeltételek és életminőség javítása az ország településeiben.

Tf.-i dokumentációk típusai és hierarchiája

Területfejlesztési és urbanisztikai dokumentumok tipológiája Romániában

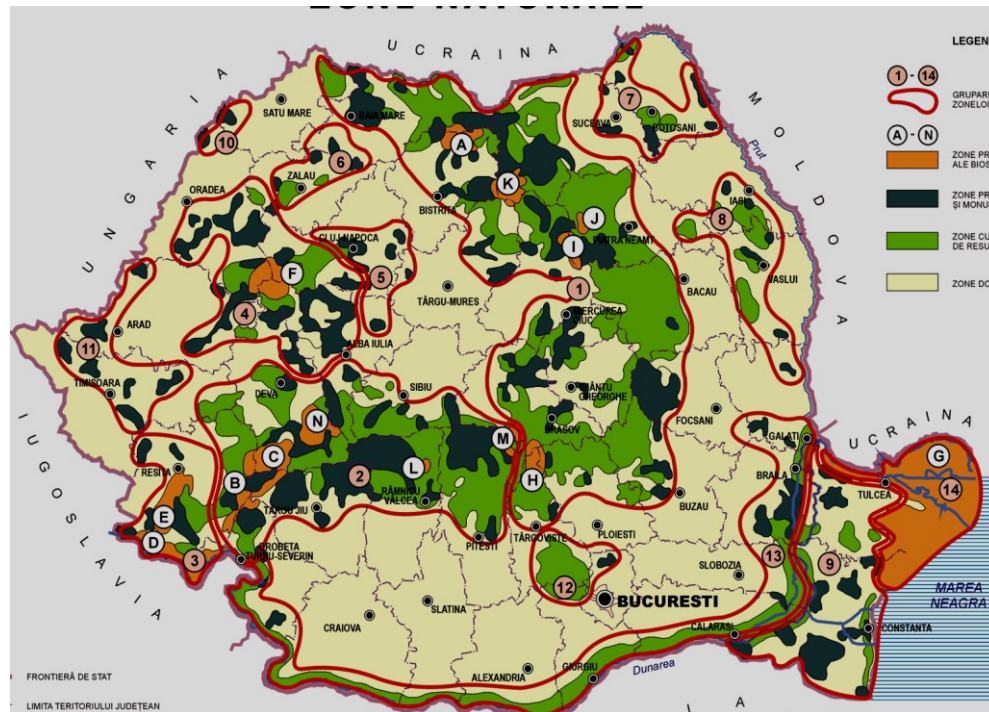
	National scale	Regional scale	Local scale
Type of planning document	PATN (National Spatial Planning Document)	PATZ, PATR, PATJ, PATIJ,	PUG, PUZ, PUD
Focus	Sectorial: transport infrastructure, water management, protected areas, settlement network, natural risks, tourism	Balanced spatial development	Urbanistic development, building control
Responsible authorities	Government, Parliament	Local- and county councils	Local councils
Character	Normative, strong	Orientative, weak	Normative, strong

Országos Területfejlesztési Terv

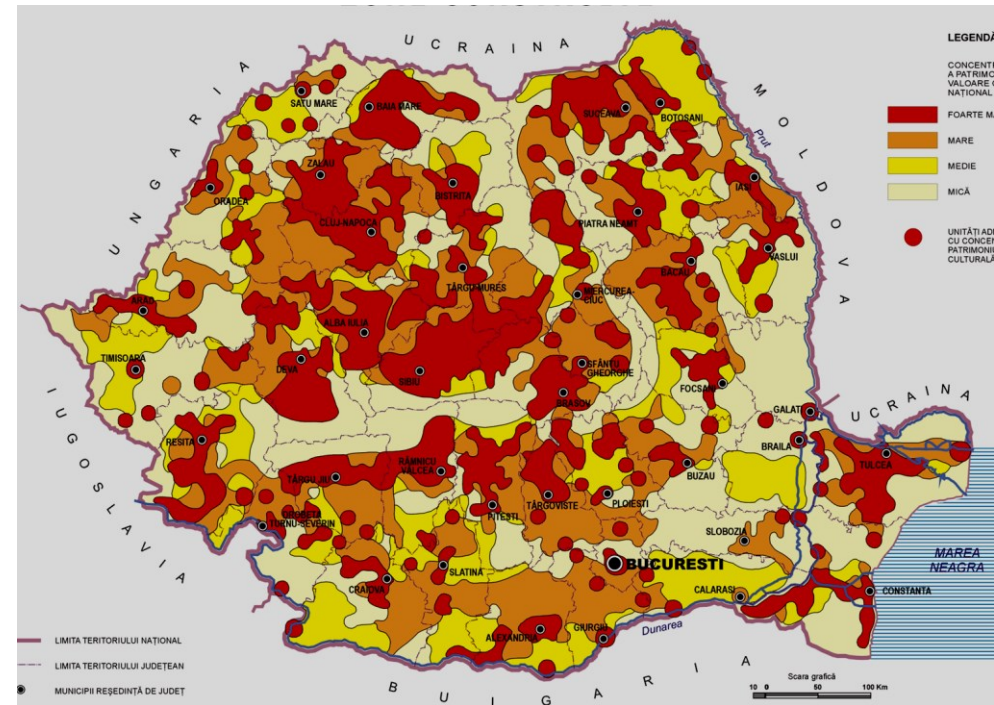
- I. rész, Közlekedési útvonalak (71/1996. sz. Törvény),
- II. rész, Vizek (171/1997. sz. Törvény),
- III. rész, Védett területek (152/2000. sz. Törvény),
- IV. rész, Településhálózat (351/2001. sz. Törvény),
- V. rész, Természeti kockázati területek (575/2001. sz. Törvény),
- VI. rész, Turisztikai övezetek (190/2009. sz. Törvény).

Országos Területfejlesztési Terv

III. rész, Védett területek (152/2000. sz. Törvény),

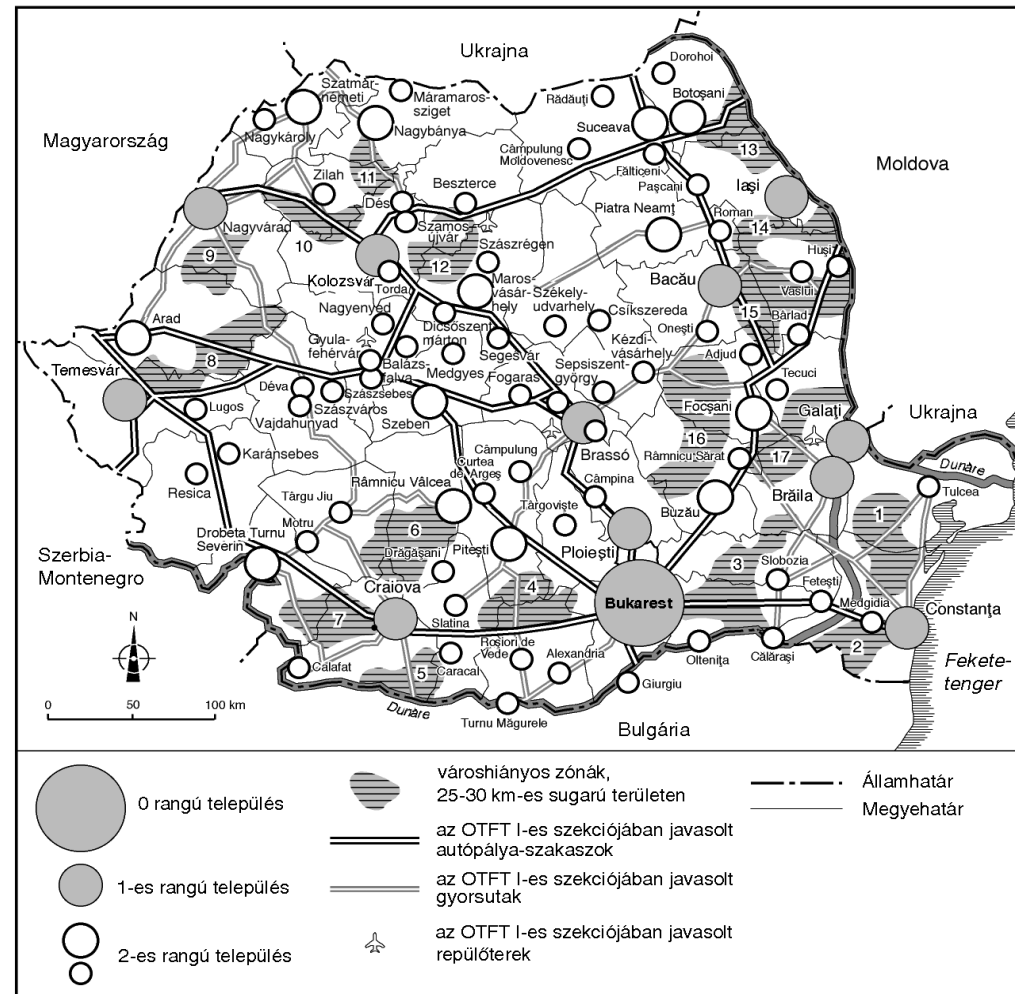

Védett természeti értékek

Védett kulturális értékek

Országos Területfejlesztési Terv Település-hierarchia

Romániai Urbanisták Kamarája

- 2006
- 2021-ben: 1537 műépítész, 333 urbanista, 193 egyéb tag
- Geográfus-urbanista, szociológus-urbanista, közgazdász-urbanista
 - Területfejlesztési dokumentáció típusokként differenciált aláírásjog
 - Témmaterületenként differenciált aláírásjog

Tematikus területek

a) Természeti környezet és környezetminőség

b) Terület gazdasági fejlődése

c) Demográfia és munkaerő

d) Terület technikai felszereltsége

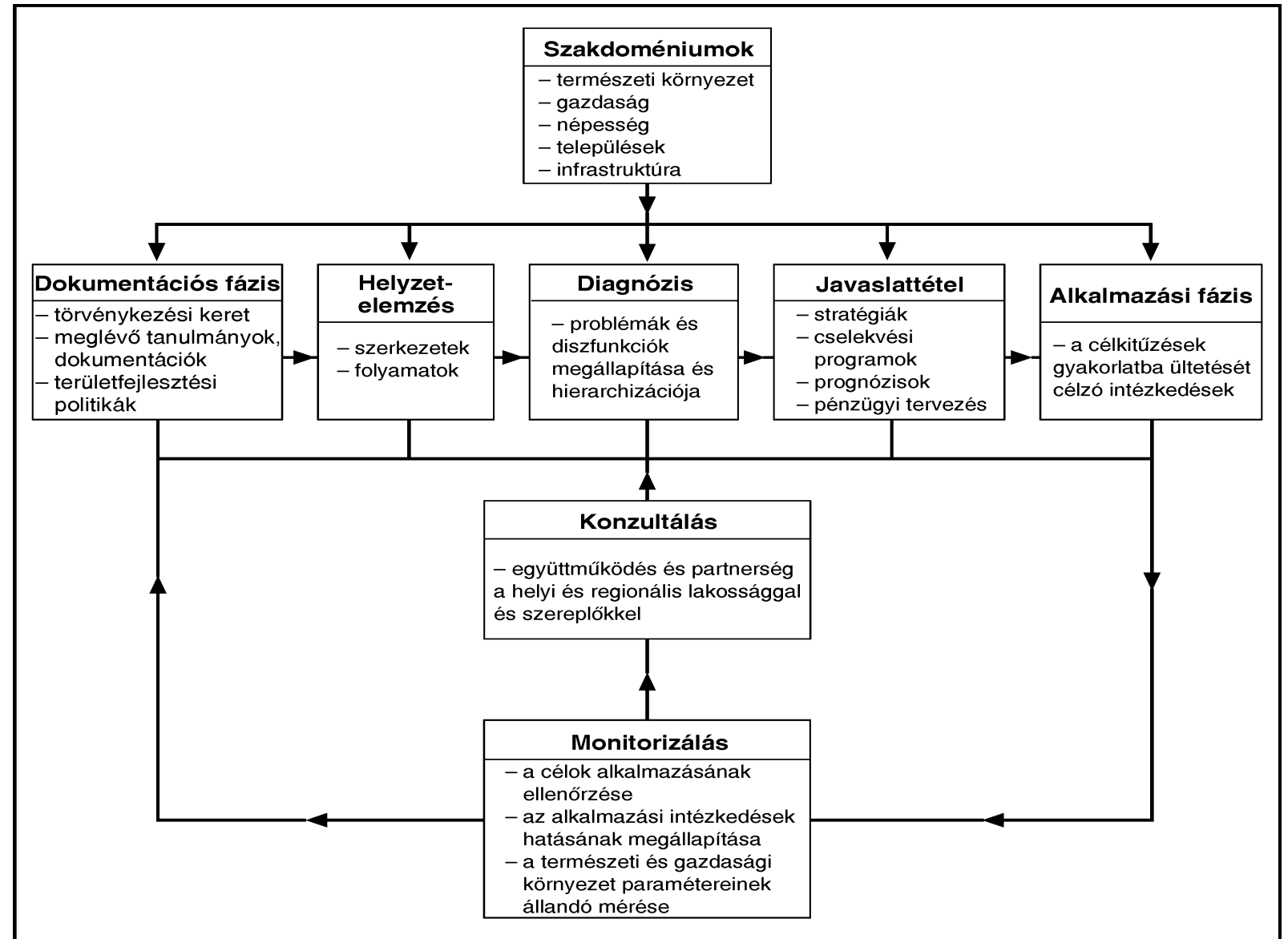
e) Természeti örökség védelme és fejlesztése

f) Épített örökség védelme és fejlesztése

A területfejlesztés szereplői

- helyi vagy központi közigazgatás:
 - megyei vagy helyi tanács,
 - minisztérium
- tervező:
 - állami szakintézmények,
 - területfejlesztéssel foglalkozó vállalkozások
- Szakmai érdekvédelmi szervezetek (OAR, RUR, AUC)
- civil társadalom, helyi népesség

A területfejlesztési dokumentációk kidolgozásának szakaszai

Zonális Urbanisztikai Terv Verespatak – konzultáció

ASR **PARTICIPAREA PUBLICULUI IN PROCESUL DE ELABORARE SI APROBARE A PLANURILOR DE URBANISM PUG/PUZ/PUD** **CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI ROȘIA MONTANĂ**

Ce înseamnă PUG, PUZ, PUD?
Planul Urbanistic General (PUG) și reglementările locale aferente acestuia, Planul Urbanistic Zonal (PUZ) și reglementările locale aferente acestuia și Planul Urbanistic de Detaliu (PUD) reglementează utilizarea terenurilor și condițiile de ocupare a acestora cu construcții.

Având planuri respective documentate în deplină cunoștință și înțelegere, cu caracter de reglementare specială, și ținând la nivelul actualității actuale și starea actuală a planurilor de urbanism și a terenurilor respective, amândouă părțile au convenit să stabilească regulile ce se aplică direct asupra localităților și părților din acestea până la nivelul autorităților competente, constituind elemente de fundamentare obligatorii pentru elaburarea proiectelor de urbanism.

Importanța participării publice
Aprobarea planurilor urbanistice este parte dintr-un proces decizional administrativ care implică participarea publicului și consultarea cetățenilor și a societății civile.

Planul urbanistic zonal (PUZ) este caracter de reglementare specială și are caracter de procedură în Planul Urbanistic General și are caracter de procedură în Planul Urbanistic Zonal.

Planul Urbanistic Zonal cuprinde reglementări asupra terenurilor în:

- organizarea spațiilor urbane;
- organizarea arhitecturală urbană în funcție de caracteristicile fizice și utilizarea;
- modul de utilizare a terenurilor;
- delimitarea infrastructurii militare, așezării, turice și culturale de interes public;
- protecția monumentelor istorice și a monumentelor de patrimoniu cultural.

Autoritățile administrației publice centrale și locale asigură organizarea și desfășurarea procesului de participare a populației la realizarea actelor de urbanism și de urbanism în sine.

Informațiile publicitate în ceea ce privește acest proiect, a permis o participare activă în procesul decizional:

- 1) informarea și participarea activă a publicului în procesul decizional;
- 2) permisiunea societății civile.

Categoriile funcționale ale zonelor urbane:

- locuri permanente și nave accesibile;
- locuri de servicii și personalitate;
- camping, amenajare publică și servicii de masă sezoniere;
- turism, turism cultural și turism de agrement;
- spații verzi, plantaj, zone verzi de protecție;
- echipamente sportive și amenajări cu apă potabilă;
- echipamente recreative și sportive, amenajări cu energie electrică și telefonice;
- infrastructură de drum, carosabil și linii telefonice;
- reabilitare curat de apă.

Obiective de interes public cuprinse în prezentul PUZ-CZ:

- Nivel înalt al nivelului de protecție de protecție, asigurarea serviciilor medicale, educației, amenajării în aer liber și în interior;
- Măsurile necesare pentru asigurarea și amenajarea;
- Protecția, restaurarea, conservarea și amenajarea (inclusiv în aer liber);
- Centrul de informare, spațiu de cercetare științifică și culturală, centru pentru conservarea patrimoniului industrial;
- Acțiune de punere în funcțiune a galeriei de apă, amenajarea și amenajarea pentru un spațiu de recreare și agrement;
- Protecția monumentelor și a patrimoniului „MARE DEGRADAT”;
- Amenajarea spațiilor tradiționale funcționale;
- Traseu nou de drum, justificat prin DJ 74E, pentru accesul către istoric și care să asigure parcuri turistice;
- Conexiuni și amenajări de drumuri secundare, inclusiv drum turistic propriu;
- Spații de agrement și recreative, spații pentru activități culturale;
- Protecția și amenajarea de drumuri secundare, inclusiv drum turistic propriu;
- Spații de agrement și recreative, spații pentru activități culturale;
- Protecția și amenajarea de drumuri secundare, inclusiv drum turistic propriu;
- Protecția și amenajarea de drumuri secundare, inclusiv drum turistic propriu.

PUZ Centrul Istoric

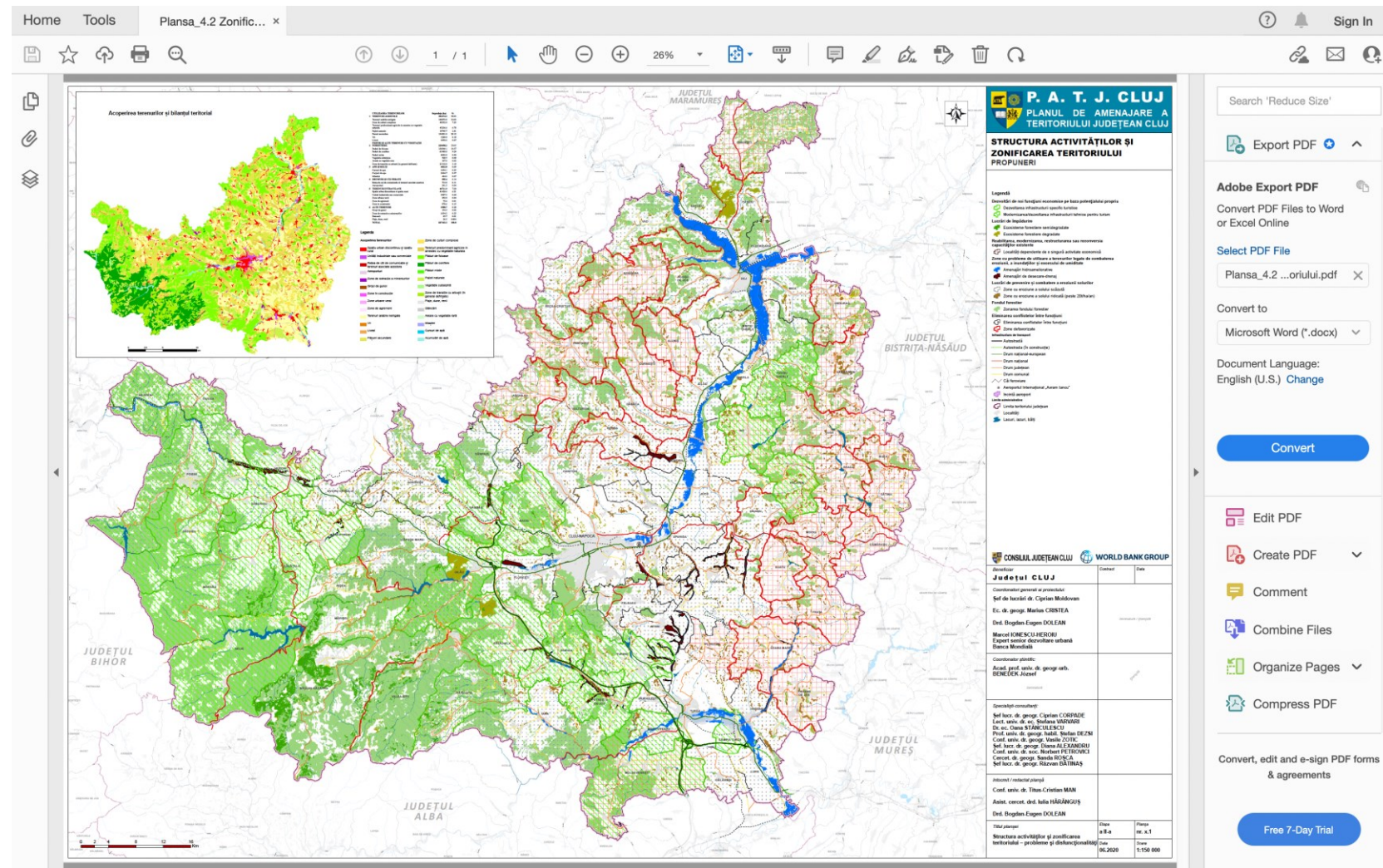
ZONA ISTORICĂ CENTRALĂ ROȘIA MONTANĂ PLAN URBANISTIC ZONAL ZONĂ CONSTRUITĂ PROTEJATĂ

Beneficiar: CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI ROȘIA MONTANĂ

ASR

Dezbatere publică a proiectului de urbanism în vederea aprobării Planului Urbanistic Zonal – ZONĂ CONSTRUITĂ PROTEJATĂ – în urma ședinței Comisiei Culturale și Culturale Roșia Montană, din data de 15 Octombrie 2009, la ora 15.

Kolozs megye területfejlesztési terve (<https://www.facebook.com/PATJCluj/>)

Forrás: Benedek et co.
(2021)

Maros megye területfejlesztési terve

Planșa 1. Modelul rețelei antropice din județul Mureș

